

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

kiadószervezet és kiadóhivatal:
CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BÁLINT
az EME főtítkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

Hársfa fajok.

Irta: Biró Pál.

Hársak a jó méhlegelőtadó fajok csoportjába sorozhatók. Azonban vannak évek és talajok, amidőn és ahol a tőlük jó mézelést nem válthatják be. Mert ha a virágzási idejére esik vagy túl meleg idő áll be, akkor a hársfa virágról a méh nem szel le a virágot, mivel túl nyitott virágkelyheiből a kedvtelen időjárás a nektárt hamar kiszáraitja. A talaj összetétele nagy befolyással van a hársfavirág nektár kiválasztásánál. Pl. a gyöngyös talajok hársfáitól sohasem várhatjuk azt a jó méztermést, mint amit a homokos talajok hársai nyújthatnak kedvező körülmények esetén. A hársak igen lassú fejlődésűek. Magról és gyökereiről szaporíthatók. Mind a két szaporítási módra tegyük javaslatot az ősz. Alanti fajtái a leggyakoribbak.

Tilia platyphyllos. Széles lev. hárs. Gömbölyded koronájú. Levelei haragos zöldek, gyengén molyhos hátlappal, erős bordázattal. Durván fogas levelei szabálytalan vesealakra szélesednek, a csúcs kihegyezéssel. Lecsüngő virágcsomóiban 5—7 világos rózsaszínű virágot hoz május hó végén.

Tilia grandifolia. Nagy lev. hárs. Koronája szép ovális alakú. Levelei gyengén kihegyezett vesealakú síma hátlappal, finoman bordázottak. Virág csomóiban 2—3 sötétebb krém sárga virágot hoz június hó végén.

Tilia parvifolia. Kis lev. hárs. Erős szabálytalan koronát, nagy fogazott és gyengén kihegyezett apró leveleket hozó fa, amely lecsüngő dus virág csomóit júniusba hozza.

Tilia tomentosa argenta. Ezüst lev. hárs. Erős magas koronájú fejlesztő fa. Nagy szivalaku levelei fűrészszek ezüst fehér hátlappal. Virágzik június hó végén. Ugy ez, mint az előbbi rokonok között is gyakori.

Tilia vitifolia. Szőlő lev. hárs. Terebélyes, erős koronájú fa. Levelek sötét zöld nagy levelei 5 karélyura csipkézettek, fényesek. Virágzik július hó elején.

Tilia Ulmifolia. Szillelevelű hárs. Közép nagy koronával, sötét zöld tojásdad alakú hegyes levelei erősen bordázottak, a csúcsok élesek. Virágzik július hó elején. Ugy ez, mint előbb leírt rokonok között is előforduló disz-fák.

A természet, mint középarányos és üzem hozzásimulása a méhészetbe

(Folytatás.)

Azonban ők is elfelejtik a méz hidroszkopikus tulajdonságát és a meleg, felszálló, párás levegő ezzel való kapcsolatát a teletelőlő fogalomhoz. Ez az oka, hogy nem terjed és nem mézel a fekvő kaptár. Az álló pedig nehézkes kezelése miatt szorult kaptárak hátrányait kiküszöböli a rakodó kaptár rendszere.

A rakodó kaptárt Langstroth hozta nyilvánosságra. Az ő négyzetes kaptár és fekvő téglánykeret.* Kaptára hibája, hogy több keretet használ a fészekben, mint amennyit a teletelőlő kaptár. A fekvő téglánykeret hibája pedig, — mivel a keretnél szélesebb, — hogy az oldalsó léprészek — amelyeket a méhek nem szeretnek — penészednek. A meleg, párás levegő pedig fent nem oldalt, az oldalra áramló párás levegőből, amely ott letelepedik a pára kicsapódik a lépek szélére és a kaptár falára, jéggé fagy, majd tavasszal lucok lesz és penész sarjad ki belőle. A méz pedig a hidegben megikrásodik és a család szomszomságban és végtelenben pusztul el.

Tehát Langstroth a lépucákban, Golow a lépek közepén a lépek lyukakon vonultatja a teletelőlő fűrt hátrafelé, nem tekintve a teletelőlő ösztönét és a méz hidroszkopikus tulajdonságát. Végül jegyezni kell még, hogy a teletelőlő fűrt lefelé a hidegbe nem vonul, mert a hideg a melegebb légkörben maradhat életben a téli hidegben.

Ha alaposan megfigyeljük a teletelőlő fűrt téli vonulását, ennyire az iránya a röpjuktól — a röpjukig felfelé kanyarodó, önmagát visszaterő görbe vonal, tehát kör. Ősszel a teletelőlő fűrt a röpjuknál helyezkedik el, majd hátrafelé vonul és felfelé kanyarodik, majd tavasszal visszaterő a röpjukhoz. Ugy látszik nemcsak a fűrt vonulás és a fűrt gömbszelete kör alakú, hanem a téli vonulás iránya is. Ezt véve alapul, a teletelőlő fűrt az utóirányából következtetve saját térfogatán kívül maga körül még kétféleképpen térfogatot foglalhat: a hidegben tartani, megfelelő bélelt lakásban alsó röpjuk alatt. Zauder megfigyelése szerint a teletelőlő fűrt (gömbszeletei) előmelegített lépucán vonul a méz után. Azonban ő is hátrafelé vonultatja és így keretét fekvő téglány alakban szabta meg (20 cm. belméret.) E keretnél, ha a két fiókot egymás fölé helyezik, a teletelésre (a főlhodás után a költő fészek van felül), ide a négyzetes keretet kapunk (40x40 cm.) a felfelé kanyarodó körvonulásra. Ezért alkalmas mézelésre és teletelésre a kaptár Golow szerinti kör alakú fiasítás igazsága, a méz hidroszkopikus tulajdonsága és az ezzel kapcsolatos téli vonulás helyessége lett bizonyíték a kishoconádi álló kaptár 27x33 cm. négyzetes keret közelítő kerete, amelyen igen jól mézel és teletel a család. Vagy mint az is, hogy az amerikai méhészek — eltérve a széles Langstroth és más hasonló kerettől — a rakodó kaptárak részére egyforma 30,48x30,48 cm. belméretű négyzetes keretet használ.

Végül Söték egyetemes kaptárának 24x24 cm. négyzetes keret.

Ezek után nálunk is alkalmas lehetne, — mint a hideg

* Golowé ennek a fordítottja: téglánykaptár, négyzetes keret.

ában a 30·48x30·48 cm. keret) — a 30x30 cm. négyzetes ke-
i Hargita kaptár, mivel ez közel áll a kitünő kisboconádi
ethez.

Amerikának van tenyésztő és termelő farmja s így ott tür-
5 volt a széles fekvőkeret, mert a termelő nem teletet a hide-
b vidéken. Nálunk a teelés azonban fontos, mert ez menti
g a méhészt alaptőkéjét. Ezért az e'ső hordásból kell a
nek téli élelmét biztosítani, mert a későbbi nektárban méz-
mat és más vérhast előidéző anyagok keverednek. Tehát ha a
5 mézür megtelt, alája tesszük a többit sorrendben. Azért
szük egymás alá: 1. mert a méh lefelé építi a lépet és lefelé
adva tölti meg azt mézzel, 2. amíg az alsó mézfiók telik, a
5 óben a méz érik, 3. a töltendő mézür közelebb van a röp-
khoz, tehát a gyűjtő méh rövidebb utat tesz meg felfelé a
tárban és így többször fordulhat naponta. Egy termelő méh-
ládának legkevesebb 3 fiók kell. Az alsó és felső a méheké, a
lépső mézür a méhészé.

Tehát a fentiek, vagyis a méhcsaládnak természetéhez simulva
ene a keret- és kaptárkérdést megoldani!

Befejezésül vegyük tekintetbe a teelés helyes módját!

A káros felső rőpnyílás helyett jobb, ha a keretek hosszával
esztben átérő etető ládikát a keretek fölött hagyjuk nyitv-
asztásvéttel. Ettől jobbra-balra szalma párnákat teszünk s végül
ttük a mézürt lazán szalmával megtöltjük. A mézürre feltesza
k a házfedél alakú fedelet, amelynek két ellenkező bütűjén
lőző lyukakat furunk s ezekre belül drót rostaszövetet szege-
k. Így a teelőfürt közvetve felülről kapja és felfelé engedi a
gőt, mint a szoba kéménye. Alul pedig a rőpnyílást elzárjuk,
y a teelőfürtön át a rőpnyílás és a felső etető és szellőző nyi-
kon léghuzat ne támadjon, amely elpusztítaná a méhcsaládot.
teletet Zauder is.)

Kozma J.

**Mézpergető gépek minden
nagyságban,**

ézesbödönök,
mézszűrők állan-
lóan kaphatók

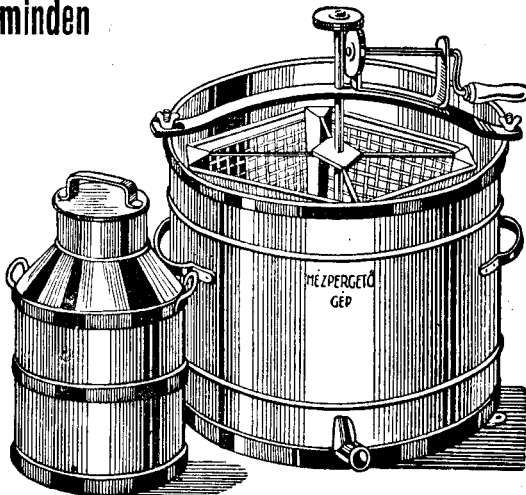
**Zeiler
József**

bádogosnál,

Cluj,

ASTORIA

szálló mellett.

Kiszáll-e az anya nászút és rajzás idején kiví

A könyvek, szaklapok úgy tanítják, hogy az anya a párzás idején és később a rajjal hagyja el a kaptárt. A méhészek valósággal törvénynek tartják, hogy a már petéző anya csak rajzáskor száll ki. Én ennek ellenkezőjét tapasztaltam. 1934 június 26-án úgy d. u. fél 2 óra tájban leültem egyik kaptárom mellé. Szemlélődtem, figyeltem a méhek járását. Ekkor észrevettem, hogy az anya a legközelebbi kaptár kijárójának felső részén kimászott. Gyorsan közelebb húzódtam a kaptárhoz, hogy pontosabban szemügyre vehessem a kijárójának nyílását. Meg akartam figyelni az anyát esetleges visszafelé forduláskor. Az anya körülbelül másfél percig volt kinn, akkor visszafelé szállt a kaptárba. Bemászásakor pompásan meggyőződhettem róla, hogy nem tévedtem: csakugyan az anya volt. Az anyát lassan, lustán ment be a kijárón, kényelmesen megfigyelhettem mindent.

Ezt a családot az eset előtt 13 nappal anyásítottam, nem a régi anyával nem voltam megelégedve. Az anya kicserélésén nagyon jól sikerült. A beadott anya egy éves volt.

Dombai Lajos (Ódalmatlan)

A régi irodalomban sok, de eléggé bizonytalan adat van arról, hogy az anyák a tisztuló kirepülésben részt vesznek, általában pedig év közben is többször kiszállnak. Nem ismerem olyan esetet, mely teljesen hitelt érdemelne. Különösen fontos annak az ellenőrzése, hogy a kiszállt anya nem kerül régi helyébe a méhész tudta nélkül nevelt fiatal példányok helyére. Ujabban azonban az őszi kirepülésről két olyan megfigyelésről rendelkezünk, mely a földkerekség egyik legkomolyabb méhészvizsgáló tudósától, az én kedves németországi barátomtól, Dr. Rösch-től való. A Rösch nevét a méhek munkafeltárásáról és mirigyeiről való korszakalkotó kísérletei világhíressé emelték. Lelkiismeretes megfigyelései közül való az is, mely az Archiv für Bienenkunde c. tudományos folyóirat 1924—25-évi VI. kötetében számol be. Ez a cikk két anyának a szokásos őszi kirepülését ismerteti. Az első anya egy és negyed éves volt, *háta narancsszinűre volt festve*. 1923-ban — a megfigyelés évében — szépen petézett, mindenképpen rendesen viselkedett. Október 26-án délután 1—2 óra között kiszállt a kaptárból néhány munkás társaságában tájékozódó köröket irt le a kaptár előtt, közben pedig le-letelepedett a kaptár oldalára, vagy épület falára. Rösch megfogta az anyát, néhány érdeklődő megmutatta, aztán a kaptár közelében elbocsátotta. Az anya szépen hazatalált. A kaptárban már nem volt fiasítás. A család télen elpusztult. Rösch az utolsó pillanatban megmentette, félholt anyát és mikroszkóppal megvizsgálta. Azt találta, hogy az anya ondózsáccskájából hiányoztak a him csirasejtek. *Ez az anya tehát kimerült*. A családban nem volt fiasítás, de ez október végén rendjén van. Rösch a másik esetet 1925 november 4-én 12—1 óra között figyelte meg. Szokatlanul meleg volt, 17 C fok. Az anya a méhes falán ült, kb. 30 cm-re kaptárjából a kijárójától. Néhány munkás „udvar”-ban ült körülötte. A család

ga izgatott volt, úgy viselkedett, mint az anyátlan családok. gúl a munkások valósággal beterelték az anyát a kijárón. anya kora nem ismeretes. Fiasítás nem volt a kaptárban. anya és a család következő évi viselkedéséről nem jelent g tudósítás. Magyarázatot adni egyelőre lehetetlen. A Rösch ő esetéből talán arra gondolhatnánk, hogy a kiürült ondó- kás anya másodszori párzásra szállt ki. Könyveink úgy ta- ák, hogy az anya életében csak egyszer párzik. Ez így té- lés. A legtöbb anya valószínűleg csak egyszer párzik. de b egészen hiteles megfigyelés van arról, hogy az anya a ézés megkezdése előtt nemcsak többször kiszállt, hanem bször meg is párzott. Ezt a kérdést részletesen ismertettem Méhészet" 1927. évi 267—269. lapján. „Hányszor párzik az a" c. cikkemben. Arról azonban nincs hiteles megfigyelés, gy az anya a petézés megkezdése után párzik-e ismétlen. gyakorlat épren az ellenkezőjét bizonyítja. A herepetézővé t anyák (melyeknek magtarisznyája kiürült) nem javulnak g. Sem Rösch, sem Dombai méhésztársunk esetében nem et megmondani, hogy mi volt a különös kirepülés oka.

Annyit mindenesetre megállapíthatunk, hogy az anya ulában csak párzáskor és rajzáskor száll ki. A petéző, éztetü anya repülni sem képes, vagy csak ügyvel-bajjal, zedelemmel küzdve emelkedhetnék magasba. A megcsont- ott szárnyu anyák évekig élnek a kaptárban baj nélkül. A ptár áthelyezése nem vonja maga után a családnak a ki- llt anya eltévedésével magyarázható árvaságát. Ugy látszik át, hogy az anya — ha esetleg meg is szegi könyveink rvényét", ezt elég ritkán cselekszi. És ez jól is van így, rt az anya — a család életének mozgató rugója — nagyobb tonságban van a kaptár homályában, mint a napsugárral zótt szabad természetben. De az is bizonyos, hogy köny- k tanítása — a régi fogalmazásban — sem állja meg a yét. Most is csak azzal végzem, amivel az anya párzásáról 7-ben írt cikkemben: „Azok a tények, melyekkel ebben a kben megismerkedtünk, eléggé figyelmeztetnek arra, hogy yen meggondolat.anság volna a természet csodálatos világát i dogmák alapján itélni meg".

Ö. P. Z.

Vezessük be a mézet s méhtermékeket a háztartásba.

Orvosok, természettudósok rég állítják a méznek az emberi rvezetre való kitünő hatását. Táplál, erősít, gyógyít, melegít, képző s az emésztést nagyban elősegíti. Ez kétszeren áll a zesz készítményekre, különösen a mézes tésztákra. Van eset sokszor, míg valaki nem bírja élvezni a mézet, addig sü- ény alakjában pompásan élvezi.

Nem szabad túlságosan megfűszerezelnünk, különösen a öngébb gyomruaknak s ne használjunk csak szodabikar- nát (ketted szénsavas nátrium), a tészta emelésére, abból n sokat, mert elveszi a tészta jó ízét. Egyéb emelők több- re ártalmasok. A szódát pedig minden alkalommal közvetlen sználat előtt kevés meleg tejben oldjuk föl, s azonnal be-

kavarjuk a tésztába, de lehetőleg ne érintkezzék sem a vasalóval közvetlenül, mert az szappanízet kap, sem a tojás sárgáját, mert az nagyon megbarnítja.

Ha sütésben kerül a tészta s nem fölfelé nő, annak oka vagy igen lágy a tészta, vagy a méz éretlen, több a víz, vagy a tálca, mindkét esetben több liszt begyúrásával segíthetünk a bajon. Általában a mézestészták sütéséhez egyenletesen csendes tűz alkalmas, s ha a sütő alul jobban barnít, cserepet rakók be a sütő aljába, esetleg ezenfelül egy-egy bádogot is helyeznek be mindig a tésztás bádog alá, míg süt, egyenletesen süti a tésztát.

Csodálatos konzerváló hatása van a méznek. Ha melegen nyáron összeállítok egy tésztát a méz mellett különböző anyagokból, u. m.: tojás, tej, vaj, stb. ezt a tésztát eltarthatjuk nyersen több napig, nem fog változni semmit. A tojás nem szagosodik meg benne, a vaj nem lesz avas, a tej nem sajnálódik, sőt ha megmarad tojás a tészta keménységétől, az rövid időn belül használhatatlan, míg egy kis mézzel vegyítve több napig tarthatjuk.

Az őrlött mák is milyen érzékeny, hamar avas lesz, mézben félévig is teljes jóságában eltartható. A méz ezen konzerváló hatása a megsütött tésztában is évekre kiterjedően megmarad. Négy évre próbáltam ki, de sem ízében, sem szaglásában nem változott a tészta semmit, csak a molypillát kell teljesen megóvnunk, mert az előszeretettel választja utána számára táplálkozási otthonul.

Vizzel hígított méz nagyon gyorsan meggyen erjedésbe akár felfőve, akár főtelenül, azért is lehet oly könnyen méhsav-mézborít s ecetet készítenünk, de viszont azért bajos az úgynevezett dunsztos befőtt készítése mézzel, mert az erjedés megkötéséhez több salicil savat kellene használnunk, ami viszont rontja a befőtt ízét. Hanem gyümölcsizetekhez kitűnő a méz.

özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona

Id. Kicsid Géza jubileuma.

Id. Kicsid Géza az E. M. E. alelnöke és tb. elnöke, clujai teului-i plébános, ez év július havában ünnepelte ezüst misztériumát. A lélekemelő ünnepségen Chinteuului község népe felekezeti nemzetiségi különbség nélkül megjelent tiszteletének és nagyrabecsülésének kifejezéséül, de ott volt a kolozsdobokai esperesi kerület papsága dr. *Hirschler József* p. prelátnak-főesperesnek a conductor vezetésével, dr. *Boga Alajos* kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, *Marton Áron* egyetemi hitszónok, P. dr. *Imre Károly* szentferencrendi tartományfőnök, G. dr. *Boros Fortuna* clujai házfőnök s az ünnepelt clujai tisztelői közül még sokan. Az ünnepségen képviseltette magát a Kegye úr titkára és gonosztalmonca által, a helyi ref. és gör. kath. egyház, a róm. kat. Népszövetség, clujai szentpéterei tagozata, az E. M. E., az Olasz Egyesület, a volt tanítványai, akik a fényes külsőségek mellett tartott egyházi szertartás után sorra üdvözölték id. Kicsid Gé-

Az E. M. E. részéről Török Bálint főtitkár és Tóth István tag fejezték ki az egyesület jókívánatait az egyesület jubil-
5 tb. elnöke előtt, aki a méhészet és méhésztársak iránt
ett szeretettel áthatva mondott köszönetet a megemlékezésért.

Id. Kicsid Géza nemcsak lelkiekben, hanem gazdasági és
hészeti téren is vezetője a községének. Azt a nagy szere-
t, tiszteletet, megbecsülést és ragaszkodást, amely e jubi-
mi ünnepségen körülvette, egy 25 éves szorgalmas, kitartó,
adtságot nem ismerő, közért önzetlenül való munkásságával
rezte meg és érdemelte ki mindenki részéről és köztük leg-
ősorban is az E. M. E. részéről, amelynek évek hosszú sora
egyik lelkes és önzetlen vezetője. A jubiláris ünnepségen
jezett jókívánatainkat ezuttal is örömmel ismétljük meg,
ve a Mindenhatót, hogy a mi szeretett tb. elnökünket sokáig
esse és tartsa meg példaadó vezetőnknek.

Egy különös rajzás története

ü, mult havi Közlönyben megjelent leírásom folytatásaképen
zöm, hogy a junius hó elején két öreg anyával befogott
tős raj, illetőleg most már család, julius havában teljesen
ejlődött.

Az összes keretek telve vannak a fejlődés különböző
diumában lévő fiasítással, a keretek felső részén pedig
ven ragyog a frissen hordott méz, amelyet már részben be-
fedeleztek.

A család népállománya annyira felszaporodott, hogy a
tsó elzáró üveges kereten a méhek teljesen tömötten mo-
gnak, úgy, mint ahogy az a rajzás előtt álló erős családok-
l lenni szokott.

Anyabölcsöket is kezdtek építeni, de eddig még egyet
n találtam bepetézve.

A két anva, egymással mit sem törődve, vigan mozog a
ptárban, amit abból állapítottam meg, hogy hol a hibás
árnyu, hol pedig a hibátlan anyát találok a hátsó, vagy ez
l lévő keretek egyikén.

Tehát mindkét anya végig járja az összes kereteket.

A petézést azonban — valószínűleg az abnormis szá-
zság következtében erősen lecsökkent gyűjtés miatt — már
öngébben folytatják.

Pohl Béla, az E. M. E. alelnöke.

Kérdés és felelet.

Kérdés: Hátrányára van-e egy méhészetnek a beltenyész-
? Vagy pedig vérfölfrissítést kell eszközölni időnként távo-
bbról hozott anyákkal? Itt meg kell jegyezni, hogy néhány
akkönyv fölöslegesnek, viszont az újabbak mulhatatlanul
ükségesnek tartják. Ugyisintén az is feleletre váró kérdés,
gy az olasz, vagy esetleg más fajta méh tenyésztése aján-
osabb-e a hazai fajunknál és ha igen, milyen szempontból?

Felelet: Nincs, mert a méhészetnél sem bel, sem külter-

jes tenyészetéről tulajdonképen nem beszélhetünk. A méh tenyésztődésének haladását évezredekken át a mai tisztult meglátásnál a természet törvénye biztosította, mely a rábiz állatfajoknál a pázásoknál mindig az erősebbek kiválasztását segítette elő. Az okszerű méhészkedés multja ide s to csak 80 évre tekinthet vissza. Ennyi idő óta foglalkozik emberi agy a vérfelfrissítés kérdésével, anélkül, hogy a g korlatban valamelyes parányi dogmát alakíthatott volna. Nem is csoda, hisz mi ez a 80 év a méhek 4—5000 esztendő tenyészetével? Ha tehát úgy állítjuk fel a tételt, hogy méhtenyésztés belterjes volta a méhészetnek hátrányára len — nem gondolkozunk a kérdés lényegét illetően helyes mert ha hátrányára volna, akkor a 4—5000 éves tenyésztés biztosan kiélte volna magát és házi méh nem volna a föld.

Itt tehát az idő és a tenyészet haladása a döntő tényező.

A méhek tenyésztésénél a természet játsza titkos szerepet és befolyását. Az anyák kiválasztódásának lefolyása az anyák újítódások idejében, valamint a pázásoknál is azt mutatja, hogy e kérdésnél alig van az embernek szerepe. Ami van, már tisztán látjuk. Az anya nem egyéb, mint egy petéző g. Tenyésztési szerepe a herék tulajdonságainak átvitelében mek, de a dolgozókra nem hat. A dolgozók tulajdonságai a herék spermái viszik generációról generációra. Itt az anya másodrangú szerepet tölt be. Ez a tiszta meglátás, a többi csak feltevés (hipothézis). Hipothézis tehát a beltenyésztés hátrányos voltának felállított problémája is, amelyen már sok jeles tudósunk vágódott el. Csak annyiban van előnye az anyák idegen helyről történő felcserélgetésének, hogy ezzel nagyobb lehetőséget nyújtunk a vérfelfrissítődésnek, amit különben a méhélet a természet útján ösztönösséggel keres és talál meg. Saját méhesünk állományából ritkán történik az anyák herével találkozása. A pázás rendszerint magasabb légkörű helyre megy végbe és a pázás idején a here urfiak ebben a légkörben röpködnek — különösen a pázások folyamata alatt 5—6 kilométer sugáru körzet méheseiből. Tessék most utána figyelni, hogy melyik községnek melyik méheséből származik a here, amivel a mi méhanyánk elpárazott. Ebbe a munkába az emberek vajmi nehezen avatkozhatnak be irányítólag. Egyszerű kísérleti állományokon megpróbálták a beavatkozást, de számottevő sikert a tudományos szemlélet szempontjából sem értek el. Gyakorlati gazdálkodás szempontjából pedig éppen semmi.

Az olasz és más, tropikusabb vidékek méhanyáit ide hozni. Minden éghajlatnak kitenyésztette a természet maga állatfajtáját. Nagy kár, amikor az ember ezt nem raktárolja és az égöv törvénye ellen cselekszik. Sem indok, sem észszerűsége nincs. Megmutatták a gyakorlatilag levelezés kísérleti eredmények.

Augusztus havi tennivalók.

Ha július hónapban néhány jó eső volt, sok virág újraéledt a tarlókon fehérlik a tisztessfü; másutt a hajdina (pohánka), y a napraforgó virágzik bőségesen. Ezek kihasználását kárna elmulasztanunk. Ha méhesgazdaságunk közelében virág-tisztessfü vagy más, tömeges hordást biztosító virág, gondkadjunk róla, hogy a családok elegendő üres léppel rendelkeznek s ha a téli készlet biztosítva van, a felesleges mézet gessük ki. Ha pedig a tisztessfejű (hajdina, napraforgó) nagyobb távolban virágzik, vándoroljunk oda méheinkkel. E célra teljes mézeslépeket üresekkel cseréljük ki, a mézkamrát lyenekkel lássuk el s a méheknek csupán utravalóul hagyunk néhány kiló mézet. Ez a fiaslépeken, mint koszoru, rendint megvan. Lehetőleg fekvő- vagy rakodókaptárakkal vándoroljunk, az állókaptárak, kivált egyes alakjukban, sokat szennyeznek az uton. Ha mégis ilyeneket vinnénk, kapcsoljuk azokat a rájuk szegzett lécekkel. Bőséges szellőzés legyen a földünk s a mézkamrába egy öreg, üres lépbe friss vizet is tennünk. A lépek kocsin való szállításnál éleikkel a tengelyek irába, vasuton való szállításnál pedig a menetirányba álljanak. A kaptárak szorosan legyenek egymás mellé állítva. Ha a nyár az és így hordástalan, a méhes családok elnéptelenednek. Ennek megsegítésére a hó elején megkezdhetjük a serkentő (spekulatív) etetést oly módon, ahogy áprilisban tettük s 2—3 héten át tartassuk azt. Így a család ismét megnépesedik és sok fiatal ivel megy teletőbe. A serkentőleg etetett méhes családoknak lenni fiatal anyja és bőven méze. A serkentőetetés befejeztével kell győződnünk, hogy marad-e családnak elegendő téli me, ha nincs, akkor azt nagy adagokkal pótolni kell.

Meghívó. A Csikvármegyei Méhész Egyesület Mercureaon 1935. augusztus hó 11-én (vasárnap) az egyesület minlenpén (régii puskaaporosnál, Jigodiu község felé) nagy méznapot rendez, melyre nemcsak az egyesület összes tagjait, em minden a méhészet iránt érdeklődő ifjút és öreget őszinte részvételi üdvözléttel elvárunk. **Blénessy Károly**, elnök. **MeGéza** titkár.

A méhésznapi programja: D. e. 1/2 10 órakor: Az igazgató-sztmány ülése. D. e. 1/2 11 órakor: Közgyűlés. D. u. 1 órakor bemutató. A kiállítás és vásár megnyitása. D. u. 2 órakor: érdeklő előadást tart Blénessy Károly a Mézről. Egész déli folyamán nyári multság lesz.

Kiállíthatók: Élőméhek, méhklások, méhtermékek, méz, z. mézes tészták, mézbor, mézsőr, mézecet stb. Mézelő nöyek, virágok, méhészeti eszközök, anyagok, viaszfeldolgozók, méhészeti irodalom stb. A kiállítók helydíjat nem fizet. Belépti díj nincsen. Kellemetlen idő esetén a nyári mulat-15-én, illetve 18-án lesz megtartva.

A valenii ingyenes méhészet tanfolyam lezárása.

Az E. M. E. a folyó évben a Clujmegyei Valeni községtől jól sikerült méhészeti tanfolyamot rendezett a cluji Mezőgazdasági Kamara erkölcsi és anyagi támogatása mellett. A tanfolyamot Balogh Jenő igazgató-tanító, az E. M. E. tagja vezette:

hozzaértéssel és igen szép eredménnyel. A tanfolyam megnyitásán és bezárásán a Mezőgazdasági Kamara részéről Suc György elnök, az E. M. E. részéről pedig Török Bálint főkérdővett részt. A tanfolyam résztvevőinek záróvizsgálja alkalmmal felvett képet lapunk mai számában közöljük. A tanfolyam résztvevői a tanfolyam hallgatásáról bizonyítványt kaptak és hallgatók közül többen beléptek az E. M. E. tagjai sorába.

EGYLETI ÉLET

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1933. évre 100 Lei tagdíjat fizetett: G. F. J. Săvădisla T. M. Ghelb (1831—34 évre 200—), K. I. Luduş (1932—33 évre).

1934. évre 100 Lei tagdíjat fizetett: P. J. Şard, P. S. Bonţida (932—évre is), T. E. Valcele (1932 évre), N. E. Ruschiţ (150—), Z. I. Poian, F. Baia-Borşa (1933 évre), K. E. Beliu, F. K. Aiud, A. M. Almaşul-mare, V. Băgara ifj. L. J. Forţeni, T. P. Sebiş, Sz. S. Mateiu, S. M. Beta, B. S. Miş, Sch. Gy. J. Rovine, K. A. B.-Cean, K. S. Bratca, id. D. J. Tăurenii, F. Turda, P. J. S. German.

1935. évre 100 L i tagdíjat fizetett: S. J. Saros, F. I. Ip, T. P. Vaşarol II., A. C. Tg.-Jiu, T. H. A. Pecica Rom., H. L. Oradea, Sz. J. és B. E. Zam, P. E. Lunca-Bradului, H. I. Leordina, Villamosművek Dej, Sch. Petroseni, A. S., Z. F., Z. M. Cluj, K. I. Tileagd, Sch. R. Reghin, K. I. Bălan, K. A. Hirp, ifj. N. S. Diosig, K. E. Beliu, M. B. J. Chintău (1934—35-re is), F. A. Nufalau, K. J. Agarbiciu (1936-ra is 100—), R. J. Cluj, B. J. Văleni (50—), K. J. Osd, A. G. Unguraş, Sz. J. Zimandul Nou, M. P. Ghindău, Sz. F. Ghidfalău (1936. évre is 100 L.), ifj. D. I. Petroseni, Sz. A. Tusnad (1936. évre is 100 L.), Sz. M. Zagon, K. J. Oraştie, B. G. Arpad, M. G. Ionta, F. K. Călăţele, V. A. Beclean, B. S. Mihiş, Sch. Gy. J. Rovine, K. A. B.-Cean, K. S. Bratca, P. J. S.-German, Sz. S. Reg. Ferd. I., R. P. Moftinul-mare, B. K. Jernuţ, B. M. Santau-Tăsnad.

A naptári év III. negyedébe léptünk, befejeződtek a pergek is, sőt mindjárt a tarlóvirág méz pergetésének is itt van ideje, felkérjük ezért T. Tagtársainkat, hogy a tagdíjhátralékaikat e hó folyamán rendezni sziveskedjenek. Különösen figyelmébe ajánljuk a tagsági díjak rendezését azon T. Tagtársainknak, akik csak az ezévi összesen 100 lejt kitevő tagdíjukat nem fizették még be, noha az január hó 1-én vált esedékessé. Kérjük megengedjék felgyülni a hátralékokat, mert akkor sokkal nehezebb azokat kiegyenlíteni. Mindazon előző évi tagdíjakkal hátrahagyott T. Tagtársaink ügyét, akik az Egyesület ismételt felhívásainak dacára sem fizették ki tartozásukat, átadtuk az ügyüket jogtanácsosnak, peres úton való behajtására.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ingyenes méhészeti tanfolyam Aiudon. Az Erdélyi Méhészi Egyesület augusztus hó 21—29 napjain ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez Aiudon. Azon részt vehetnek férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyam hallgatásáért díjtalan, csupán a beiratkozási díj kell 100 L-t fizetni. Jelentkezni lehet aug. hó 18-ig az E. M. E. hivatalánál Clujon, A. Muresan 10, vagy Kaba Gyula házában Aiudon; Aiud, Str. Avram Iancu 41.

Méz- és viasz árak Clujon. A méhészet anyagi viszonyai között a méhészek között a legrosszabb a méhészek között az alacsony árak is korán piacra vitték a méz és viasz készleteiket alacsony árak mellett. A 28—35 lejes árak megint 22—26 L-re estek, a méztermésünk gyengének számítható. A nagy szárazság miatt u. i. a virágoknak nem volt sok tartalma. Jobb méztermésre 1935-ben az esetekben számíthatunk, ha a mai szeles hideg, nedves meleg idő váltaná át a tisztes fűző virágzást. A viasz árak emelkedtek pedig hosszú idő óta először. A viaszért 100—120 L-t kérnek eddigi 60—80—100 L-el

szemben. Ennek megfelelően az alacsonyan indult múltévi árak is felemelkedtek ismét 160 L-re kg-ként.

Ingyenes méhészeti tanfolyam Clujon. Az Erdélyi Méhészi Egyesület szeptember 21—30 napján ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez Clujon. Azon részt vehetnek férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyam hallgatásáért díjtalan, csupán a beiratkozási díj kell 100 L-t fizetni. Jelentkezni lehet szept. 15-ig az E. M. E. titkári hivatalánál Clujon, A. Muresan 10.

Sajtó hiba. Lapunk július havi számának 96. oldalán egy sajtó hiba csuszolt be az egyik cikk címébe, amennyiben „rajzás” helyett „rajzolás” szedettek.

A téli gazdasági iskolák Crisur-, Iernut- és Cimburdon október hó 15-én nyílnak meg. Az iskolákba azok a 14—30 éves magyar anyanyelvű, román állampolgárok vehetők fel, akik legalább 4 elemi végeztek. Az iskolai év két félévből áll, mindkét félév okt. 15—ápr. 15-ig tart. A tanítás nyelve magyar. Az iskolát végzett ifjak az egyéves katonai szolgálat kedvezményét

élvezik. Az iskolába való felvételért szept 15-ig kell folyamodni. A felvétel kellékei felől az iskolák igazgatósága nyújt bővebb felvilágosítást. Az iskolák címe: „Gazdasági Iskola Igazgatósága Cristur (Jud. Odorheiu), Iernut (Jud. Târnava Mica), Cimburd p. u. Aiud (Jud. Alba de jos). E közleményben közölt román helységnevek magyarul a következők: Cristur = Székelykeresztur; Odorheiu = Udvarhely, Iernut = Radnót, Târnava Mica = Kisküküllő, Cimburd = Csombord, Aiud = Nagyenyed, Alba de jos = Alsófehér.

Özv. Kremnitzkyné szül. Fröhlich Ilona: Házi mézestészták és méhtermékek feldolgozása című füzeté bővített kiadásban megjelent. Kapható lapunk kiadóhivatalánál magyar, német és román nyelven. A magyar kiadvány ára 25 lej, román és német 30 lej darabonként. Portó díja: 1 lej, ajánlva 11 lej.

Valló—Török: A méhtermelés vezérfonala című méhészeti szakkönyv megrendelhető az E. M. E. titkári hivatal útján 30 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Gál Imre: „A méhgazda üzemtana“ című munkáját szerző áldozatkészsége folytán 480 lej helyett 240 lejért rendelkeznek meg az E. M. E. tagjai egyesület titkári hivatalánál megrendeléssel egyidejűleg könyv ára és postai portója 20 lej, is beküldendő. Az erdélyi magyar méhészek szegénységnyomora és a legnagyobb gondokkal való küzködése indította a szerzőt arra, hogy az E. M. E. útján 50% kedvezménnyel adja tagok részére munkáját. Kíváncsi volna, hogy a méhészetileg érdeklődők legújabb kutatásai is tárgyaló 400 oldalas munkájukat tagtársaink minél nagyobb számban rendeljék meg.

Aki méhlegelő céljára is borherét, őszi repcét akar vetni, közöljük, hogy augusztus második felében van a vetés ideje. Vetőmag szükséglet elérésére a biből 18—20 kg., a repceből 8—10 kg. kat. holdanként. Ezenkívül jó mézelő növény virágzás ideje április—május hó. Közöljük a legújabb méhlegelő növények. A helyébe nem lehet muhart, kölest, pohánlót stb. vetni.

Apróhirdetések.

Mézelő növények, Facélia Dracocephalum, Tisztes-fű, fák, cserjék stb. magvait élővel töveket, cserjéket, szurkos akác oltóágat olcsón szállít Biró P. Zimändul Nou, Jud. Arad.

6 méhcsalád e adó kaptárral együtt özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilonától, Cluj, Str. Donat.

2 lámpás rádió olcsón eladó. Cím a kiadóban.